

RD

Ode aan de 'verborgen' Rotte

Koos Temorshuizen brengt riviertje per kilometer in kaart

ROTTERDAM | Koos Temorshuizen is verknocht aan de Rotte. In zijn jeugd roeide hij wekelijks op het meanderende riviertje door Rotterdam. De auteur besloot het hele stroomgebied in kaart te brengen en te bundelen in *De Rotte, van Wilde Veenen tot Wereldhaven* dat vandaag verschijnt.

ARJAN KLAVER

Hoewel Koos Temorshuizen al jaren in Amersfoort woont, dwalen de gedachten van de schrijver en econoom nog geregeld af naar het naoorlogse Rotterdam. Veel vertier bood de stad toen niet, maar er was altijd nog de Rotte. „In mijn middelbare schooltijd heb ik er heel wat geroeid. En ik fietste er ook veel.”

De 'verborgen slagader' van Rotterdam heeft Temorshuizen altijd gefascineerd. Als kind wilde hij al weten hoe het nou zat met die dam in de Rotte. Ook vroeg hij zich af waar de oorsprong nou precies was. „Dat het geen echte rivier was, had ik toen wel in de gaten.”

Vragen

Op de vragen van toen zocht Temorshuizen afgelopen jaar het antwoord. Ook verkende hij het hele stroomgebied van de Rotte. „Die begint bij de Wilde Veenen in Moerkapelle, stroomt via de Rottemeren naar Bleiswijk, Bergschenhoek, Ommoord, Terbregge en het Oude

▲ Op een warme dag nodigt de Rotte uit tot een verfrissende duik, zoals deze jongens afgelopen zomer nog deden nabij de Rotterdamse wijk Ommoord. FOTO FRANK DE ROO

Noorden om dan pas in het centrum van Rotterdam te komen.”

Kilometer voor kilometer bracht Temorshuizen de Rotte in kaart en voorzag elk stuk van een historische context. „Het boek gaat over de rivier van het begin tot het eind, toen en nu. Al valt over het ene stuk natuurlijk meer te vertellen dan over het andere.”

Het begint in 1270, toen een dam in de Rotte werd gelegd om het

Maaswater buiten de stad te houden. Die dam vormt de oorsprong van Rotterdam. „Tegenwoordig ligt het bouwwerk zeven meter onder het straatoppervlak van de Hoogstraat, ter hoogte van de bibliotheek en de markt.”

Voorts beschrijft de auteur aan de hand van geschiedkundige feiten en oude geschriften het economische en maatschappelijke belang van de rivier. Hij ontdekt dat de Rotte is op-

genomen in de Nederlandse geschiedenisboeken. „Leiden werd bijvoorbeeld op 3 oktober 1574 ontzet door de watergeuzen die over de Rotte naar deze stad roeiden,” vertelt Temorshuizen.

Maar het zijn vooral de wetenswaardigheden die van *De Rotte, van Wilde Veenen tot Wereldhaven* een verrassend boek maken. Wie weet immers dat er een galg langs de Rotte heeft gestaan of dat de Rotte

▲ Koos Temorshuizen: 'De Rotte leeft enorm.' FOTO ARJAN KLAVER

ooit een vaarweg naar Amsterdam was en daarover slag is geleverd met Gouda. Ook bleek de Boezemweg anderhalve eeuw geleden net zo vol molens t hebben gestaan als Kinderdijk.

Interviews

Voor de waterhuishouding is de Rotte nog steeds van groot belang. Temorshuizen maakte interviews met mensen die wonen en werken aan de rivier, onder wie een molenaar, een kunstenaar en een telg uit een verzetsfamilie. De Rotte leeft enorm, is Temorshuizen opgevallen: „Ook in Rotterdam, waar je het riviertje eigenlijk nauwelijks ziet stromen. Alleen in het Oude Noorden, maar dan moet je wel weten dat dat water de Rotte is.”

***De Rotte, Van Wilde Veenen tot Wereldhaven*, Koos Temorshuizen, Uitgeverij Waanders & De Kunst, 25 euro.**

Groene scheepsbrandstof

ROTTERDAM | Oliehandel Argos gaat milieuvriendelijke scheepsbrandstof verkopen. Eind 2015 kunnen zeeschepen het vloeibare gas lng 'tanken' bij het bedrijf in de Rotterdamse haven. lng is een schoon alternatief voor de vervuilende stookolie waarop veel zeeschepen nu nog varen.

Er bestaan nu nog maar een paar schepen op gas, maar de brandstof is in opmars. De Europese Unie subsidieert de intro-

ductie van lng. Tegelijkertijd ligt stookolie onder vuur vanwege het vele fijnstof dat vrijkomt, de hoge zwaveluitstoot en het bijmengen van allerlei afval van de chemische industrie door de brandstof.

In de Rotterdamse haven komt al een tappunt voor de binnenvaart van de Gasunie en Shell. Argos zal de kleinere zeeschepen van brandstof voorzien, zo kon-digt het bedrijf aan.

Een ooglaserbehandeling of leesbrilcorrectie?

Wij informeren u graag op onze landelijke Open Dag op zaterdag 2 november

Ooglaseren, iets voor u?

Bergman Clinics | Oogzorg is de meest ervaren kliniek van Nederland op het gebied van ooglaserbehandelingen en lensimplantaties. Onze zeer ervaren oogartsen begeleiden u van uitgebreid vooronderzoek tot controles. U vindt ons verspreid over het hele land, maar alle behandelingen doen we op één centrale locatie in Utrecht. Zo kunnen we maximaal investeren in de beste apparatuur.

Uw leesbril de deur uit?

Wie genoeg heeft van zijn leesbril kan bij ons terecht voor verschillende leesbrilbehandelingen. Correctie van de leesbril is tegenwoordig goed mogelijk. Voor iedere situatie is er een veilige en beproefde behandeling voorhanden.

Open Dag

Op onze Open Dag op zaterdag 2 november vertellen we u graag meer over de mogelijkheden. Als u tijdens de pen Dag een afspraak maakt voor een vooronderzoek t.w.v. € 100,- krijgt u deze gratis. Tussen 10.00 en 15.00 bent u van harte welkom in één van onze vestigingen in Amsterdam, Delft, Utrecht, Den Bosch, Zwolle en Velp. Vooraf aanmelden is niet nodig.

Gratis quicktest

Tijdens deze dag informeren wij u uitgebreid over de behandelmogelijkheden en kunt u gratis een quicktest laten doen. In de centrale behandelkliniek in Utrecht krijgt u zelfs de unieke gelegenheid om de behandelruimtes met laserapparatuur te bekijken.

Meer inFormatie

Ga naar www.bergmandclinics.nl voor alle informatie over onze zes vestigingen en over onze behandelingen.

U kunt ons ook telefonisch bereiken via: 0900-8099.

**Open Dag
2 november**

**BERGMAN
CLINICS**

OOGZORG

20 T/M 29
DECEMBER
2013

**KERST
CIRCUS
AHOY**

*Het grootste circus
van Nederland!*

* WWW.KERSTCIRCUS.NL *

Kaartverkoop: Kassa van Ahoy, 0900 235 2469 (€ 0,45 p/m)
www.ticketmaster.nl, 0900 300 1250 (€ 0,45 p/m)
en de bekende voorverkoopadressen.